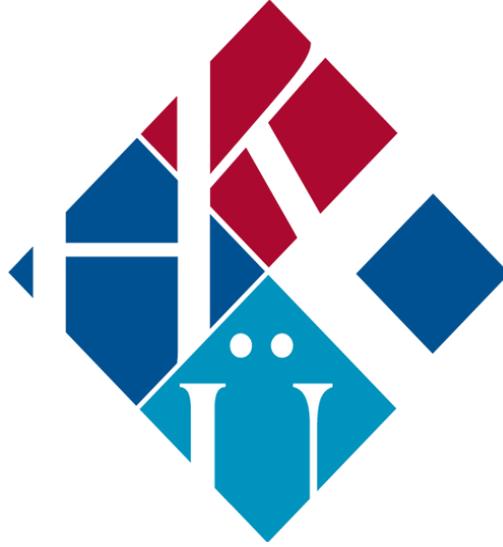

**5. HALK SAğLIğI GÜNLERİ:
HALKIN SAğLIK GÜNDEMİ
SEMPOZYUMU (*SÖZEL
BİLDİRİLER*)**

**HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ
SAğLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
GAZİANTEP**

Serebral Palsi’li Çocuğu Olan Annelerin Uyku Kalitesi: Çocukların Kaba Motor Fonksiyonu ve Uyku Alışkanlıkları İle İlişkisi

Asiye Uzun¹

¹Fizyomer Sağlıkli Yaşam Merkezi, Gaziantep.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, serebral palsi’li çocuklara bakım verenlerin uyku kaliteleri ile çocukların uyku alışkanlıkları ve kaba motor seviyeleri arasındaki ilişkinin araştırılmasıdır.

Yöntem: Yaşları 3 ila 18 arasında değişen fiziksel yetersizliklere sahip 83 mix tip serebral palsi’li çocuk ve onların primer bakımından sorumlu annelerine değerlendirme yapıldı. Üç farklı şehirdeki rehabilitasyon merkezlerinde değerlendirilen çocukların motor seviyeleri Kaba Motor Fonksiyon Sınıflandırma Ölçeği, uyku alışkanlıkları Çocuk Uyku Alışkanlıkları anketi ve annelerin uyku kalitesi Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi ile değerlendirildi.

Bulgular: Çocukların %86’sında uyku sorunları, annelerin %84’ünde kötü uyku kalitesi tespit edildi. Kaba motor fonksiyon seviyeleri, çocuk uyku alışkanlıkları ile ilişkili bulunurken ($p=0.002$), annelerin uyku kalitesi ile ilişki bulunmadı ($p=0.164$). Annelerin uyku kalitesi skoru ile çocukların toplam uyku alışkanlıkları skoru arasında istatistiksel olarak anlamlı ve aynı yönlü korelasyon mevcuttu ($r=0.259$ ve $p=0.018$).

Sonuç: Annelerin uyku kalitesinin serebral palsi’li çocukların kaba motor seviyeleri ve uyku alışkanlıklarından etkilendiği tespit edildi. Kötü uyku kalitesi, bakım veren anneler için uzun vadede fiziksel ve psikolojik yönden yıpratıcı olabilir. Bakım verenlerin uyku kalitesine yönelik destek hizmetlerinin daha da geliştirilmesi esastır.

Anahtar kelimeler: Serebral palsi, uyku, kaba motor fonksiyon, bakım verenler.

Sleep Quality in Mothers of Children with Cerebral Palsy: The Relationship between Children’s Gross Motor Function and Sleep Habits

Purpose: The aim of this study was to investigate the relationship between the sleep habits and gross motor skill level of children with cerebral palsy and the sleep quality of their caregivers.

Methods: Evaluation was made of 83 children, aged 3-18 years, with mixed type cerebral palsy and varying physical capabilities, and their mothers who were the primary carers. In the rehabilitation centers of three different cities, the children were evaluated with the Gross Motor Function Classification Scale and the Children’s Sleep Habits Questionnaire, and the sleep quality of their mothers with the Pittsburgh Sleep Quality Index.

Results: The sleep problems of 86% of the children and 84% of the mothers were determined to be poor sleep quality. The gross motor function was found to be correlated with the children’s sleep habits ($p=0.002$), but not with the sleep quality of the mothers ($p=0.164$). A statistically significant positive correlation was determined between the Pittsburgh Sleep Quality Index score of the mothers and the total Children’s Sleep Habits score of the children ($r=0.259$, $p=0.018$).

Conclusions: The sleep quality of the mothers was determined to be affected by the gross motor levels and sleep habits of their children with cerebral palsy. Poor sleep quality can be physically and psychologically destructive in the long term for mothers who are providing care. It is therefore essential that support services related to the sleep quality of child caregivers are further developed.

Keywords: Cerebral palsy, sleep, gross motor function, caregivers.

Göçmen Sağlığı Merkezlerinde Çalışan Personellerin Kültürel Duyarlılıkları ve Deneyimlerinin Değerlendirilmesi

Didem Yıldırım¹, Betül Tosun², Ezgi Dirgar²

¹Göçmen Sağlığı Merkezi, Malatya.

²Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Gaziantep.

Amaç: Çalışmanın amacı göçmen sağlığı merkezlerinde (GSM) çalışan personelin kültürel duyarlılığı ve deneyimlerinin değerlendirilmesidir.

Yöntem: Karma araştırma tasarımına sahip araştırma, üç farklı GSM’de çalışan 36 personel ile Mayıs-Ağustos 2021 tarihleri arasında yürütülmüştür. Nicel veriler “Sosyodemografik ve Kültürel Bakıma İlişkin Özellikler Formu ile Kültürlerarası Duyarlılık Ölçeği(KDÖ)”, nitel veriler “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” çerçevesinde yüz yüze yapılan bireysel görüşmelerin kaydedilmesi ile toplandı. Normallik analizinden sonra niceliksel verilerin analizinde non-parametrik testler kullanıldı. Veriler sayı, yüzde, medyan, ortalama standart sapma birlikte verilir, tüm istatistiklerde $p < 0.05$ istatistiksel önem düzeyi olarak kabul edildi.

Bulgular: GSM personellerinin %72.2’si erkek, %38.9’u hemşire, %50’si lisans mezunudur. Katılımcıların %47.2’sinin ailesinde göçmen vardır ve %69.4’ü kültürel bakıma yönelik eğitim almamıştır. KDÖ’den aldıkları toplam puan 78.97 ± 6.81 (min=69, maks=100)’dir. GSM personelinin eğitim durumuna göre KDÖ puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır ($p=0.005$). Çalışmada nitel verilerin analizinde ortaya çıkan ana temalar: (1) iletişim; (2) sağlık-hastalık algısı; (3) kültüre dayalı bakım bileşenleri; (4) deneyimler, olarak sıralanmıştır.

Sonuç: GSM’de çalışan personelin kültürel duyarlılık düzeylerinin orta düzeyde olduğunu bulunmuştur. Ayrıca yabancı hastalar ile çalışan sağlık personelinin bu süreçte yaşadığı olumlu ya da olumsuz deneyimlerin açıklanması sorunların çözümü açısından oldukça önemlidir. Ülkemizde, sağlık bakım personelinin göçmen bireylere kültürel yönden yeterli ve duyarlı tedavi ve bakım sağlayabilmeleri için eğitim programlarının düzenlenmesi ve bu eğitimlerin sürekliliğinin sağlanması önerilir.

Anahtar kelimeler: Göçmen sağlığı, göçmen sağlığı merkezi, kültürel duyarlılık, hemşire, sağlık personeli.

Evaluation of Cultural Sensitivity of Staff Working in Migrant Health Centers and Their Experiences

Purpose: The aim of the study is to evaluate the cultural sensitivity and experiences of the personnel working in migrant health centers (MHC).

Methods: The research with mixed research design was conducted between May and August 2021 with 36 personnel working in three different MHC personnel. Quantitative data were collected through the "Sociodemographic and Cultural Care-Related Characteristics Form and the Intercultural Sensitivity Scale (ISS)", and qualitative data were collected by recording face-to-face individual interviews within the framework of the "Semi-structured Interview Form". After the analysis of normality, non-parametric tests were used in the analysis of quantitative data. Data were given together as number, percentage, median, mean standard deviation, and $p < 0.05$ was accepted as statistical significance level in all statistics.

Results: 72.2% of MHC personnel are male, 38.9% are nurses and 50% are undergraduate graduates. 47.2% of the participants have a family of immigrants and 69.4% have not received training in cultural care. The total score they got from the ISS was 78.97 ± 6.81 (min=69, max=100). A statistically significant difference was found between the ISS scores of the MHC personnel according to their education level ($p=0.005$). The main themes that emerged in the analysis of the qualitative data in the study: (1) communication; (2) health-illness perception; (3) culturally based care components; (4) experiences, listed as.

Conclusion: It was found that the cultural sensitivity level of the personnel working in MHC was moderate. In addition, it is very important to explain the positive or negative experiences of the health personnel working with foreign patients in this process. In our country, it is recommended to organize training programs and ensure the continuity of these trainings so that health care personnel can provide culturally adequate and sensitive treatment and care to immigrant individuals.

Keywords: Immigrant health, migrant health center, cultural sensitivity, nurse, health personnel.

Kırsal ve Kentsel Bölgedeki İlkokul Öğrencilerinde Annenin Beslenme Bilgi Düzeyi ile Çocukların Diyet Kalitesi Arasındaki İlişki

Ezgi Sinem Dal¹, Yasemin Beyhan¹

¹Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Gaziantep.

Amaç: Kırsal ve kentsel bölgedeki ilkökullerinde annenin beslenme bilgi düzeyi ile çocukların diyet kalitesi arasındaki ilişkiyi değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Yöntem: Çalışmaya toplam 200 öğrenci (Kırsal: 100; Kentsel: 100; Kız:%55,0; Erkek:%45,0) ve anneleri dahil edilmiştir. Çocuklara yüz yüze görüşülerek soru kağıdı formu uygulanmış ve antropometrik ölçümleri yapılmıştır. Çocuklara Akdeniz Diyeti Kalite İndeksi (KIDMED) ve annelere Yetişkinler için Beslenme Bilgi Düzeyi Ölçeği (YETBİD) uygulanmıştır.

Bulgular: Çocukların yaş ortalaması ($\pm S$) $9,0 \pm 1,2$ yıl bulunmuştur. Çocukların BKİ değeri iki cinsiyette de kentsel bölgede yaşayan çocuklarda, kırsal bölgedekilere göre yüksek bulunmuştur. Yaş grubuna bakılmaksızın kentsel bölgede yaşayan çocukların boy uzunluğu ve vücut ağırlığı ortalaması ($133,3 \pm 8,6$ cm, $31,7 \pm 6,1$ kg), kırsal bölgedekine göre ($129,4 \pm 8,3$ cm, $29,1 \pm 7,2$ kg) daha yüksek düzeyde bulunmuştur. Kentsel bölgede yaşayan çocukların KIDMED puan ortalaması ($7,5 \pm 1,5$), kırsal bölgedekilere göre ($5,3 \pm 1,6$) yüksek olup, iyi puan kategorisinde bulunma oranı kentsel bölgede yaşayanlarda (%60,0), kırsal bölgedekine göre (%10,0) yüksek bulunmuştur. Temel beslenme ve besin tercihi bilgisi puan ortalaması kentsel bölgede yaşayan annelerde ($56,7 \pm 5,7$, $40,4 \pm 4,4$), kırsal bölgedekine göre ($37,5 \pm 5,5$, $31,9 \pm 3,1$) yüksek bulunmuştur. Annenin besin tercihi puanı arttıkça çocukların Akdeniz diyetine uyumları artmaktadır.

Sonuç: Kentsel ve kırsal kesimdeki annelerin beslenme bilgi düzeyi ile çocukların KIDMED puanı arasında önemli farklılıklar olduğu saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Annenin beslenme bilgi düzeyi, çocuk, KIDMED.

The Relationship between Mothers' Nutrition Knowledge Level and Children's Diet Quality in Primary School Students in Rural and Urban Areas

Purpose: This study was conducted to evaluate the relationship between mother's nutritional knowledge level and children's diet quality in primary school students in rural and urban areas.

Methods: A total of 200 students (Rural: 100, Urban: 100; Girls: 55.0%; Boys: 45.0%) and their mothers were included in the study. A questionnaire form was applied to the children by face-to-face interviews and anthropometric measurements were made. The Mediterranean Diet Quality Index (KIDMED) was administered to the children and the Nutritional Knowledge Level for Adults Scale (YETBID) was administered to the mothers.

Results: The mean age of the children ($\pm S$) was 9.0 ± 1.2 years. BMI values were found to be higher in children living in urban areas compared to those in rural areas. Regardless of age group, the mean height and body weight of children living in the urban area (133.3 ± 8.6 cm, 31.7 ± 6.1 kg, respectively) were compared to those in rural areas (129.4 ± 8.3 cm, 29.1 ± 7.2 kg, respectively) was found to be higher. The mean KIDMED score of children living in urban areas (7.5 ± 1.5) was higher than those in rural areas (5.3 ± 1.6). The rate of being in the good score category was found to be higher in urban (60.0%) than in rural areas (10.0%). Basic nutrition and food preference knowledge mean score in mothers living in urban areas (56.7 ± 5.7 , 40.4 ± 4.4 , respectively) compared to rural (37.5 ± 5.5 , 31.9 ± 3.1 , respectively) was found to be high. As the mother's food preference score increases, children's compliance with the Mediterranean diet increases.

Conclusion: It has been determined that there are significant differences between the nutritional knowledge level of mothers in urban and rural areas and the KIDMED score of their children.

Keywords: Mother's nutritional knowledge, children, KIDMED.

Açlık ve Şiddet

Fatma Kocaoğlu¹, Gülden Köksal¹

¹Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Gaziantep.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, çocukluk döneminde yoksullukla karşı karşıya kalan bireylerde açlığın saldırgan davranışların gelişimine etkisini araştırmaktır.

Yöntem: “Şiddet, malnütrisyon, çocuk yoksulluğu, açlık” anahtar kelimeleri kullanılarak PUBMED ve Google Akademik veri tabanlarından makale taraması yapılmıştır.

Bulgular: Literatüre bakıldığında hormonlardan testosteron, kortizol ve nesfatin1; nörotransmitterlerden ise serotonin, dopamin ve norepinefrinin vücuttaki dağılımının dengeli olmaması psikolojiyi etkilemektedir. Açlığa bağlı olarak besin öğelerinden aminoasitlerden triptofan; yağ asitlerinden omega3 yağ asidi; vitaminlerden D, C ve B grubu vitaminleri; minerallerden demir, magnezyum, çinko, manganez, selenyum ve iyotun yeterli düzeyde alınmaması psikolojiyi etkileyerek davranış sorunlarına neden olmaktadır. Ayrıca yapılan birçok çalışma sonucunda Akdeniz diyetini tercih eden bireylerde anksiyete, depresyon gibi psikolojik sorunların düzeldiği saptanmıştır.

Sonuç: Serotonerjik ve dopaminerjik sistem psikolojik ve bilişsel gelişim açısından merkezi konumda yer almaktadır. Bu sistemin düzenli bir şekilde çalışması için D vitamini, omega3 yağ asidi, triptofan, selenyum, demir ve magnezyum gibi birçok besin öğesi gereklidir. Çocukluk döneminde özellikle yoksul ailelerin çocuklarında uzun süreli açlığa bağlı olarak malnütrisyon görülmektedir. Bu çocuklarda protein, vitamin ve mineral gibi besin öğelerinin eksikliği fazladır. Bu yüzden bu çocuklarda yetişkinlik döneminde şiddete eğilim yüksek düzeydedir.

Anahtar kelimeler: Şiddet, malnütrisyon, çocuk yoksulluğu, açlık.

Hunger and Violence

Purpose: Purpose: The aim of this study is to investigate the effects of hunger on the development of aggressive behaviors in individuals who were exposed to poverty during childhood.

Methods: Articles were searched from PUBMED and Google Scholar databases using the keywords "violence, malnutrition, child poverty, hunger".

Results: Looking at the literature, the hormones testosterone, cortisol and nesfatin1; the unbalanced distribution of serotonin, dopamine and norepinephrine from neurotransmitters in the body affects psychology. Depending on hunger, tryptophan, one of the amino acids from nutrients; omega3 fatty acid from fatty acids; of vitamins D, C and group B vitamins; Inadequate intake of minerals such as iron, magnesium, zinc, manganese, selenium and iodine causes behavioral problems by affecting psychology. In addition, as a result of many studies, it has been determined that psychological problems such as anxiety and depression are improved in individuals who prefer the Mediterranean diet.

Conclusion: Seratonergic and dopaminergic systems are central to psychological and cognitive development. Many nutrients such as vitamin D, omega3 fatty acids, tryptophan, selenium, iron and magnesium are required for this system to work properly. In childhood, malnutrition is observed due to long-term hunger, especially in children from poor families. These children are deficient in nutrients such as protein, vitamins and minerals. Therefore, these children have a high tendency to violence in adulthood.

Keywords: Violence, malnutrition, child poverty, hunger.

Londra Engellilik Ölçeğinin Türkçe Geçerlilik ve Güvenirliği

Hayat Yalın¹, Necmiye Sabuncu²

¹Bahçeşehir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İstanbul.

²Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Amaç: Yapılan araştırmalarda, inme sonrası gelişebilen engelliğin, bireylerin sağlıkla ilgili yaşam kalitelerinin olumsuz yönde etkilendiği gösterilmiş ve bu hastaların izlemlerinde katılımlarının değerlendirilmesinin önemli olduğu vurgulanmıştır. Hemşirelik bakımının temel amacı, bireylerin yaşam kalitelerinin tüm boyutlarını olumlu yönde etkilemektir. Yaşam kalitesi ölçümünde kullanılmak üzere birçok genel ve özel ölçek geliştirilmiştir. Türkiye'de inme geçiren bireylerin yaşam kalitelerinin belirlenmesinde kullanılan birçok ölçek bulunmakla birlikte, hiçbir bireylerin kendi engelliliklerini ölçmek için spesifik değildir. Bu nedenle araştırma, inme hastaları için geliştirilmiş olan Londra Engellilik Ölçeği'nin Türkçe geçerlilik-güvenirliğinin yapılması amacıyla gerçekleştirildi.

Yöntem: Veri toplamada Hasta-Hastalık Değerlendirme Formu, Londra Engellilik Ölçeği ve Modifiye Barthel İndeksi kullanıldı. Londra Engellilik Ölçeği, engellilik düzeyini altı boyutta ölçen bir yaşam kalitesi ölçeğidir. Ölçeğin Türkçeye çevirisi sonrası güvenirlilik ve geçerlilik çalışmaları en az 3 ay önce inme geçiren 30 Türk birey ile gerçekleştirildi. Ölçeğin güvenirlilik çalışması için iç tutarlılık güvenirliliği, test-tekrar test ve paralel form teknikleri, geçerlilik için de yapı geçerliliği ve ölçeğe bağlı geçerlilik ölçümleri gerçekleştirildi.

Bulgular: Chronbach's alpha hem test hem de tekrar test için 0.901 olarak hesaplandı. Test ve tekrar test için ölçeğe bağlı geçerlilik korelasyon katsayıları 0.837 ve 0.839 olarak hesaplandı. Yapı geçerliliği çalışması için gerçekleştirilen açımlayıcı faktör analizi sonucunda faktör ağırlıkları test için 0.678-0.934 ve tekrar test için 0.701-0.941, doğrulayıcı faktör analizi sonucunda da uyum iyiliği değerleri Chisquire=17.36; df= 9; NFI=0.86; NNFI=0.86 ve CFI=0.92 olarak bulundu.

Sonuç: Araştırma sonucunda Londra Engellilik Ölçeğinin Türk toplumunda inme geçiren bireylerin engellilik şiddeti ve yaşam kalitesinin belirlenmesinde geçerli ve güvenilir bir araç olduğu belirlendi.

Anahtar kelimeler: İnme, yaşam kalitesi, Londra engellilik ölçeği, hemşirelik.

Turkish Validity and Reliability of the London Handicap Scale

Purpose: Studies have shown that post-stroke handicap affects the health-related quality of life of individuals negatively, and it has been emphasized that it is important to evaluate the participation of them in their follow-up. The main purpose of nursing care is to positively affect all aspects of individuals' quality of life. Many scales have been developed to be used in the measurement of quality of life. Although there are many scales used for stroke patients in Turkey, but none of them are specific to measure their own handicap. So that, the study was performed to determine the Turkish validity and reliability of the London Handicap Scale.

Methods: For data collection, Patient-Disease Evaluation Form, London Handicap Scale and Modified Barthel Index were used. The London Handicap Scale is a quality-of-life scale that measures handicap in six dimensions. After the translation of the scale into Turkish, reliability and validity studies were carried out with 30 Turkish individuals who had stroke at least 3 months ago. Internal consistency reliability, test-retest and parallel form techniques were used for the reliability study of the scale, construct validity and scale-based validity measurements were performed for validity.

Results: Chronbach's alpha was calculated as 0.901 for test and retest. The scale-dependent validity correlation coefficients for test and retest were calculated as 0.837 and 0.839. At the end of exploratory factor analyze the factor weights were calculated as 0.678-0.934 for test and 0.701-0.941 for re-test and confirmatory factor analysis goodness-of fit values were found as Chi- squire=17.36; df= 9; NFI=0.86; NNFI=0.86 and CFI=0.92.

Conclusion: As a result of the research, it was determined that the London Handicap Scale is a valid and reliable tool in determining the handicap severity and quality of life of individuals who have had stroke in Turkish society.

Keywords: Stroke, health related quality of life, London handicap scale, nursing.

5. Halk Sağlığı Günleri: Halkın Sağlık Gündemi Sempozyumu
Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
sbf.hku.edu.tr

**Özel Harekat Polislerinde Solunum Kontrollü Gevşeme Egzersizlerinin Ağrı,
Uyku Kalitesi ve Stres Üzerine Etkisi**

Hulusi Külekçi¹, Kezban Bayramlar¹

¹Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Gaziantep.

Amaç: Bu çalışma, Özel Harekat Polislerine uygulanan solunum kontrollü gevşeme egzersizlerinin ağrı, uyku kalitesi ve stres üzerine olan etkilerini incelemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Çalışmaya 20 – 60 yaş aralığındaki 57 erkek birey dahil edildi. Bireyler egzersiz (n=27) ve kontrol (n=27) olmak üzere iki gruba ayrıldı. Kontrol grubuna sadece solunum kontrollü gevşeme egzersizleri hakkında bilgi verildi ve herhangi bir müdahalede bulunulmadı. Egzersiz grubuna haftada 2 gün 6 hafta süreyle fizyoterapist eşliğinde solunum kontrollü gevşeme egzersizleri uygulandı. Bireyler ağrı, uyku kalitesi ve stres açısından değerlendirildi. Ağrıyı değerlendirmek için Vizuel Analog Skala (VAS) ve McGill Ağrı Ölçeği (MPQ), uyku kalitesini değerlendirmek için Pittsburgh Uyku Kalite İndeksi (PUKI), stresi değerlendirmek için ise Beck Depresyon Ölçeği (BDO) kullanıldı. Değerlendirmeler çalışma öncesi ve çalışma sonrası olmak üzere tüm bireylere iki kez yapıldı.

Bulgular: Çalışma sonucunda egzersiz grubunun ilk ve son değerlendirmeleri karşılaştırıldığında ağrının azaldığı, uyku kalitesinin arttığı ve stresin azaldığı gözlemlendi (p<0.05). Kontrol grubunun ilk ve son değerlendirmeleri karşılaştırıldığında ağrı artma, uyku kalitesinde azalma ve stres düzeyinde artma gözlemlendi. Gruplar arası VAS, MPQ, PUKI ve BDO değerlerinde egzersiz grubu lehine anlamlı bir azalma bulundu (p<0.05). Ağrının bölgelere göre varlığına baktığımızda en fazla ağrının bel bölgesinde olduğu gözlemlendi (%63.0).

Sonuç: Sonuç olarak solunum kontrollü gevşeme egzersizlerinin Özel Harekat Polislerinde ağrıyı azalttığı, uyku kalitesini arttırdığı ve stres düzeyini azalttığı görüldü (p<0.05). Bu çalışma ile Özel Harekat Polislerinde solunum kontrollü gevşeme egzersizlerinin personel eğitimine eklenmesinin faydalı olacağı belirlendi. Özel Harekat Polislerinde ağrı açısından geniş kapsamlı çalışmaların olması ve özellikle bel ağrısına yönelik araştırmaların yapılması gerektiği görüşündeyiz.

Anahtar kelimeler: Polis Özel Harekat, solunum kontrollü, gevşeme egzersizi, ağrı, uyku kalitesi, stres.

**The Effect of Breathing Controlled Relaxation Exercises on Pain, Sleep
Quality and Stress in Police Special Forces Personnel**

Purpose: This study was conducted to examine the effects of respiratory controlled relaxation exercises on pain, sleep quality and stress applied to Special Operations Police.

Methods: The study included 57 male individuals between the ages of 20 and 60. Individuals were divided into two groups: exercise (n=27) and control (n=27). The control group was only informed about breathing controlled relaxation exercises and no intervention was made. The exercise group underwent respiratory controlled relaxation exercises accompanied by a physiotherapist for 6 Weeks, 2 days a week. Individuals were assessed for pain, sleep quality and stress. The Vizuel Analog scale (VAS) and McGill Pain Scale (MPQ) were used to assess pain, the Pittsburgh Sleep Quality Index (PUKI) was used to assess sleep quality, and the Beck Depression Scale (BDS) was used to assess stress. Assessments were made twice to all individuals, before and after the study.

Results: As a result of the study, it was observed that pain decreased, sleep quality increased and stress decreased compared to the first and last assessments of the exercise group (p<0.05). Compared to the first and last assessments of the control group, there was an increase in pain, a decrease in sleep quality, and an increase in stress levels. A significant decrease in intergroup VAS, MPQ, PUKI and BDS values was found in favor of the exercise group (p<0.05). Looking at the presence of pain by region, it was observed that the most pain is in the lumbar region (%63.0).

Conclusion: As a result, breathing- controlled relaxation exercises were found to reduce pain, improve sleep quality and reduce stress levels in Special Operations Police (p<0,05). With this study, it was determined that it would be useful to add respiratory controlled relaxation exercises to personnel training in Special Operations Police. We believe that there should be extensive research on pain in the Special Operations Police and research on low back pain in particular.

Keywords: Police Special Forces, breathing controlled relaxation exercise, pain, sleep quality, stress.

Gebelik Öncesi Sezgisel Yeme Davranışı İle Gebelikte Yeme Farkındalığı ve Beslenme Durumunun Gestasyonel Vücut Ağırlığı Artışına Etkisinin Belirlenmesi

Nida Çelikkan¹, Ayla Gülden Pekcan¹

¹Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Gaziantep.

Amaç: Çalışmanın amacı, gebelik öncesi sezgisel yeme davranışı ile gebelikte yeme farkındalığı ve beslenme durumunun gestasyonel vücut ağırlığı artışına etkisinin belirlenmesidir.

Yöntem: Çalışma Gaziantep MMT Amerikan Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Polikliniğine başvuran, 18-40 yaş arasında ve gebeliğin son üç ayında, tek gebeliği olan, gebelik öncesi vücut ağırlığını bilen ve çalışmaya katılmayı kabul eden 61 gebe kadın üzerinde yürütülmüştür. Soru kağıdı ile gebelerin genel bilgileri, gebelik dönemi ile ilgili sağlık durumları, besin tüketim sıklığı, antropometrik ölçümleri, 24-saatlik geriye dönük besin tüketim kaydı, Sezgisel Yeme Ölçeği-2 (IES-2), Yeme Farkındalığı Ölçeği-30 (MEQ) ve Akdeniz Diyetine Uyum Ölçeği (KIDMED) değerlendirilmiştir ve diyet kalitesi Sağlıklı Yeme İndeksi-2015 (HEİ-2015) ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Gebe kadınların ortalama KIDMED skoru 6.7 ± 1.8 , HEİ-2015 puanı 52.1 ± 9.8 , IES-2 puanı 3.4 ± 0.5 ve MEQ puanı 3.5 ± 0.4 olarak bulunmuştur. Gebe kadınların gestasyonel vücut ağırlık kazanımı durumu ile gebelik öncesi BKİ düzeyi arasındaki ilişki istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($p=0.008$, $p<0.05$). KIDMED değerlendirmesine göre MEQ arasındaki farklılık istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($p=0.004$, $p<0.05$). MEQ ortalama puanı ile KIDMED puanı ve HEİ-2015 puanı arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur (sırasıyla $p=0.000$, $r=0.531$ -orta kuvvetli ve $p=0.021$, $r=0.296$ -zayıf).

Sonuç: Yeme farkındalığının diyet kalitesine ve Akdeniz diyetine uyuma olumlu etkili olması gebelik sürecinde beslenme eğitimlerinde kullanılabilecek yeni bir yaklaşım olabileceğini düşündürmektedir. Gebelerde sezgisel yeme ve yeme farkındalığı davranışları ile ilgili daha net öneriler verebilmek için daha çok çalışma yapılması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Gebelikte beslenme durumu, sezgisel yeme, yeme farkındalığı, sağlıklı yeme indeksi, Akdeniz diyeti kalite indeksi.

Determining the Effect of Pre-Pregnancy Intuitive Eating Behavior, During Pregnancy Mindful Eating and Nutritional Status on Gestational Weight Gain

Purpose: The aim of study is to determine the effect of intuitive eating behavior before pregnancy, during pregnancy mindful eating and nutritional status on gestational weight gain.

Methods: The study was conducted on 61 pregnant women between the ages of 18-40 years, with a single pregnancy, within the three months of pregnancy, knew their pre-pregnancy body weight and accepted to participate in the study, admitted to the Gaziantep MMT American Hospital Gynecology and Obstetrics Outpatient Clinic. With a questionnaire, the general information of the pregnant women, their health status about the pregnancy period, anthropometric measurements, 24-hour dietary intake recall, food consumption frequency, Intuitive Eating Scale-2 (IES-2), Mindful Eating Questionnaire-30 (MEQ-30) and Mediterranean Diet Quality Index (KIDMED) questionnaire were evaluated. Diet quality was evaluated by using Healthy Eating Index-2015.

Results: Pregnant women had an average Mean KIDMED score was 6.7 ± 1.8 , HEI-2015 score was 52.1 ± 9.8 , IES-2 score was 3.4 ± 0.5 and MEQ-30 score was 3.5 ± 0.4 . The relationship between gestational weight gain of pregnant women and pre-pregnancy BMI was found to be statistically significant ($p=0.008$, $p<0.05$) and according to KIDMED evaluation, the difference between MEQ-30 was found to be statistically significant ($p=0.004$, $p<0.05$). A positive and significant correlation was found between mean score of MEQ-30 and their KIDMED score and HEI-2015 score ($p=0.000$, $r=0.531$, medium strong and $p=0.021$, $r=0.296$, poor, respectively).

Conclusion: The positive effect of mindful eating on diet quality and adherence to the Mediterranean diet suggests that it may be a new approach that can be used in nutrition education during pregnancy. More studies are needed to give clearer recommendations about intuitive eating and eating awareness behaviors in pregnant women.

Keywords: Intuitive eating, mindful eating, healthy eating index, nutrition status pregnancy, Mediterranean diet quality index.

**Yeni Koronavirüs Pandemisinde Hemşirelerin Koruyucu Önlemler
Konusundaki Bilgi ve Tutumları**

Betül Tosun¹, Nursemin Ünal², Serap Güngör³, İsmail Dusak⁴, Canan Pörücü⁵, Ayla Yava¹

¹Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Gaziantep.

²Ankara Medipol Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ankara.

³Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Kahramanmaraş.

⁴Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Şanlıurfa.

⁵Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi Tıbbi Onkoloji Bölümü, Ankara.

Amaç: COVID-19, yüksek bulaşıcılığı nedeniyle hızla yayılan ve ciddi vakalarda ölüme yol açan önemli bir tehdittir. Pandemi ile mücadelenin ön saflarında görev yapan hemşireler için ise tehdit daha büyüktür. Araştırmanın amacı, hemşirelerin yeni koronavirüs pandemisinde koruyucu önlemlere ilişkin bilgi ve tutumlarını belirlemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki bu çalışmada ülke genelinde COVID-19 enfeksiyonuna karşı hizmet veren hemşirelere (n=392) ulaşmak için örneklem olarak kartopu yöntemi seçildi. Çevrimiçi veri toplama formunda veriler hemşireleri tanıttığı bilgi formu, kurumsal koruyucu önlemler, kişisel koruyucu önlemler ve hemşirelik bakımına ilişkin soruların yer aldığı koruyucu önlemler bilgi formu ile toplandı.

Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalaması 32.66±7.40, %63.80'I kadındı ve %33.20'sinin mesleki deneyimi 5 yıldan azdı. COVID-19 hastalarının bakımını üstlenen hemşirelerin çoğu kişisel koruyucu ekipman konusunda bilgiliydi. Kadınların, evli hemşirelerin, çocuk sahibi olanların koruyucu önlemler konusundaki bilgi düzeyleri daha yüksekti (sırasıyla z= -1.959, p= 0.050; z= 1.888, p=0.009, z= -3.467, p<0.001). Çoklu regresyon analizi sonucunda, hizmet içi eğitim, klinikte çalışma, COVID-19 tanısı almış meslektaşlarının olması bilgiyi olumlu, 0-5 yıllık mesleki deneyime sahip olmanın ise bilgiyi olumsuz etkilediğini ortaya koydu (Durbin Watson= 2.012, R2=0.138, F=15.541).

Sonuç: Bu çalışma, COVID-19'lu hastalara verilen bakımın kalitesini ve sağlık hizmeti sağlayıcılarının çalışma koşullarının kalitesini teşvik etmede tıbbi otoriteleri ve politika yapıcıları aydınlatılabilir.

Anahtar kelimeler: Tutumlar, bilgi, yeni koronavirüs, hemşireler, salgın.

**Knowledge and Attitudes of Nurses on Protective Measures in the New
Coronavirus Pandemic**

Purpose: COVID-19 is an important threat to human life because it spreads rapidly due to its high contagiousness, which leads to death in severe cases. The threat is greater for nurses who risk their lives as first responders serving at the frontlines of the fight against the pandemic. The aim of the study was to determine the knowledge and attitudes of nurses on protective measures in the new coronavirus pandemic.

Methods: In this descriptive study, the snowball method was selected for sampling to access nurses (n=392) serving against COVID-19 infection nationwide. The online data collection form had two parts: Participant descriptive form and the second part which included 25 items on institutional protective measures, personal protective measures and nursing care.

Results: The mean age of the nurses was 32.66±7.40, 63.80% of them were female and 33.20% of them had less than 5 years of professional experience. Most of the nurses caring for COVID-19 patients were knowledgeable about personal protective equipment. The knowledge levels of women, married nurses, and those with children about protective measures were higher (z= -1.959, p= 0.050, z= 1.888, p=0.009, z= -3.467, p<0.001, respectively). As a result of multiple regression analysis, it was revealed that in-service training, working in the clinic, having colleagues diagnosed with COVID-19 affected knowledge positively, while having 0-5 years of professional experience negatively affected knowledge (Durbin Watson= 2.012, R2=0.138, F=15.541).

Conclusion: This study may enlighten medical authorities and policymakers in promoting the quality of care delivered to patients with COVID-19 and the quality of working conditions of healthcare providers.

Keywords: Attitudes, knowledge, new coronavirus, nurses, pandemic.

Diyetisyenlerin COVID-19 Sürecinde Çalışma Koşulları ve Kaygı Durumları

Sena Bekerecioğlu¹, Suphiye Mine Yurttagül¹

¹Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Gaziantep.

Amaç: Bu çalışma Türkiye’de çalışan diyetisyenlerin COVID-19 sürecinde çalışma koşulları ve kaygı durumlarının belirlenmesi amacıyla planlanıp yürütülmüştür.

Yöntem: Çalışma, Ekim 2020-Mayıs 2021 tarihleri arasında Türkiye’de çalışan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 516 (Erkek:167; Kadın:349) diyetisyen üzerinde gerçekleştirilmiştir. Veriler, Veri Toplama Formu ve Koronavirüs Anksiyete Ölçeği, Algılanan Stres Ölçeği ve Durumluk-Sürekli Kaygı Ölçeği uygulanarak online soru kağıdı ile toplanmıştır. Veriler SPSS-25 paket programı ile değerlendirilmiş, anlamlılık sınırı olarak $p<0.05$ değeri kabul edilmiştir.

Bulgular: Diyetisyenlerin yaş ortalaması 29.52 ± 6.77 yıldır. Diyetisyenlerin %41.9’u özel diyet polikliniklerinde, %15.3’ü yataklı tedavi kurumlarında, %9.5’i toplu beslenme sistemlerinde ve %9.3’ü ise halk sağlığı hizmetlerinde çalışmaktadır. Diyetisyenlerin %36.8’inin COVID-19 sürecinde çalışma alanı değişmiş ve bu diyetisyenlerin %47.3’ü evden çalışırken %34.8’i ise filyasyon ekibinde görevlendirilmiştir. COVID-19 sürecinde hasta/danışan görüşme şekli %56 oranında kısmen yüz yüze kısmen online şeklinde gerçekleşmiştir. Araştırmada kullanılan kaygı ölçekleri puanlarına göre COVID-19 sürecinde diyetisyenlerin %88.8’i yüksek anksiyeteye, %11.0’i yüksek durumluk kaygıya, %16.3’ü yüksek sürekli kaygıya sahipken, %14.1’inin ise stres altında olduğu saptanmıştır. Diyetisyenlerin yaş ve mesleki kıdemleri arttıkça bu süreçte stres düzeyleri azalmıştır ($p<0.05$). COVID-19 sürecinde çalışma alanı değişen diyetisyenlerin stres ve durumluk kaygı düzeyleri daha yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Bu süreçte diyetisyenlerin günlük takip ettikleri hasta/danışan sayısı arttıkça stres ve kaygıları da artış göstermiştir ($p<0.05$). Tam zamanlı çalışan erkek diyetisyenlerin değişken çalışanlara göre daha kaygılı oldukları belirlenmiştir ($p<0.05$). Sigara içen kadın diyetisyenlerin, sigarayı bırakan ve hiç içmemiş kadınlara göre daha kaygılı olduğu sonucuna varılmıştır ($p<0.05$).

Sonuç: Sonuç olarak, çalışan diyetisyenler COVID-19 sürecinde kaygılıdır. Kaygı ve stres durumunu azaltmak için iş yükü planlaması yapılması, kişisel koruyucu ekipman sağlanması, psikolojik ve sosyal destek verilmesi önerilmiştir.

Anahtar kelimeler: COVID-19, çalışma koşulları, diyetisyen, kaygı, stres.

Working Conditions and Anxiety Status of Dietitians during the COVID-19 Period

Purpose: This study was planned and conducted to determine working conditions and anxiety status of dietitians working in Turkey during the COVID-19 period.

Methods: The study was carry out on 516 (Male:167; Female:349) dietitians, working in Turkey and agreed to participate in study between October 2020-May 2021.Data were collected with an online questionnaire by applying Data Collection Form and Coronavirus Anxiety Scale, Perceived Stress Scale and State-Trait Anxiety Scale. Data were evaluated with SPSS-25 package program and $p<0.05$ was accepted as limit significant.

Results: Average age of dietitians is 29.52 ± 6.77 years. 41.9% of dietitians work in special diet polyclinics, 15.3% in inpatient treatment institutions, 9.5% in collective nutrition systems and 9.3% in public health services. The workspace of 36.8% of dietitians has changed during the COVID-19 period and 47.3% of these dietitians are working from home, while 34.8% are assigned to filiation team. During the COVID-19 period, the patient interviews were partly face-to-face, partly online, at a rate of 56%. According to anxiety scale scores used in the study, it was determined that 88.8% of dietitians had high anxiety, 11.0% had high-state anxiety, 16.3% had high-trait anxiety, and 14.1% were under stress during the COVID-19 period. As the age and professional seniority of dietitians increased, their stress levels decreased during the COVID-19 period ($p<0.05$).Stress and state anxiety levels were found to be higher in dietitians whose workspace has changed during the COVID-19 period ($p<0.05$).During this period, as the number of patients monitored daily by dietitians increased, their stress and anxiety levels have also increased ($p<0.05$). It has been determined that male dietitians working full-time are more anxious than temporary workers ($p<0.05$). It was concluded that female dietitians who smoke were more anxious than those who has quit smoking and never smoked ($p<0.05$).

Conclusion: Lastly, working dietitians are feeling anxious during the COVID-19 period. Reducing anxiety and stress; planning workload, providing protective personal equipment, psychological and social support are recommended.

Keywords: COVID-19, working conditions, dietitians, anxiety, stress.

Acil Durum Hastanesinde Çalışan Hemşirelerin COVID-19
Pandemisi Sürecinde Sabır Düzeyleri İle Öz Anlayış Düzeyleri
Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ayşe Dost¹, Tuğba Kınay²

¹ İstanbul Medipol Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, İstanbul.

² Prof. Dr. Murat Dilmener Acil Durum Hastanesi COVID-19 Servisi, İstanbul.

Amaç: COVID-19 hastaları ve riskli bireylerle yakın temas içinde çalışan hemşireler, hastalanma ve ölüm oranları açısından en riskli grubu oluşturmaktadırlar. Artan sağlık riskleri ve iş yükü hemşirelerde yüksek strese ve iş doyumunun azalmasına neden olmaktadır. Pandemi sürecinde COVID-19 tanılı hastalar ile en fazla zaman geçiren hemşirelerin sabırlı ve özverili olmaları gereklidir. Başkaları için geliştirilen sabır duygusunun kendine olan öz anlayış duygusu ile yakından ilişkili olduğu ve hemşirelerin kendilerine anlayış göstermeden, şefkatli bir hasta bakımı veremeyecekleri, sabır eğilimlerinin azalacağı bildirilmektedir. Bu araştırmanın amacı acil durum hastanesinde çalışan hemşirelerin sabır düzeyleri ile öz anlayış düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesidir.

Yöntem: Kesitsel tipte olan bu çalışma İstanbul'da bir acil durum Hastanesinde görev yapan, COVID-19 tanılı hastalara bakım veren 171 hemşire ile yürütüldü. Veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan Hemşire Bilgi Formu, "Öz Anlayış Ölçeği" ve "Sabır Ölçeği" kullanılarak toplandı. Raporlama amacıyla STROBE kontrol listesi kullanıldı.

Bulgular: Sabır Ölçeği sıra ortalamaları 37.97 ± 6.34 ve Öz Anlayış Ölçeği sıra ortalamaları 78.03 ± 12.03 olarak bulundu. Hemşirelerin Öz Anlayış Ölçeği sıra ortalamaları ile Sabır Ölçeği sıra ortalaması ($\rho = 0.393$, $p = 0.000$), kişilerarası sabır ($\rho = 0.395$) ve kısa süreli sabır ($\rho = 0.191$) alt boyutları sıra ortalamaları arasında pozitif yönde zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuş olup, uzun süreli sabır ($\rho = 0.442$) alt boyutu sıra ortalaması arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki saptandı.

Sonuç: COVID-19 tanılı hastalara bakım veren hemşirelerin öz anlayış ve sabır düzeylerinin orta düzeyde olduğunu, sabır düzeyleri azaldıkça öz anlayış düzeylerinin de azaldığı söylenebilir. Sağlık işgücünün en büyük bileşenini oluşturan hemşirelerin öz-anlayış düzeylerini artırmak için uygulanacak kanıt temelli programlar önem arz etmektedir.

Anahtar kelimeler: COVID-19, hemşire, sabır, öz anlayış.

Investigation of the Relationship between Patience Levels and Self-
Compassion Levels of Nurses Working in the Emergency Hospital during
the COVID-19 Pandemic Process

Purpose: Nurses working in close contact with COVID-19 patients and risky individuals constitute the most risky group in terms of morbidity and mortality rates. Increasing health risks and workload cause high stress and decreased job satisfaction in nurses. Nurses who spend the most time with patients diagnosed with COVID-19 during the pandemic process need to be patient and self-sacrificing. It has been reported that the sense of patience developed for others is closely related to the sense of self-understanding, and that nurses cannot provide compassionate patient care without understanding themselves, and their tendency to patience will decrease. The aim of this study is to determine the relationship between the patience levels and self-compassion levels of nurses working in an emergency hospital.

Methods: This cross-sectional study was conducted with 171 nurses working in an emergency hospital in Istanbul, caring for patients with a diagnosis of COVID-19. The data were collected using the Nurse Information Form prepared by the researchers, the "Self-Compassion Scale" and the "Patience Scale". The STROBE checklist was used for reporting purposes.

Results: The mean rank of the Patience Scale was 37.97 ± 6.34 and the mean rank of the Self-Compassion Scale was 78.03 ± 12.03 . A weak and positive correlation was found between the mean rank of Nurses' Self-Compassion Scale and the mean rank of the Patience Scale ($\rho = 0.393$, $p = 0.000$), interpersonal patience ($\rho = 0.395$) and short-term patience ($\rho = 0.191$) sub-dimensions. And a moderately significant positive correlation was found between the mean rank of long-term patience ($\rho = 0.442$) sub-dimension.

Conclusions: It can be said that the self-compassion and patience levels of nurses who care for patients with a diagnosis of COVID-19 are moderate, and as their patience levels decrease, their self-compassion levels decrease. Evidence-based programs are important to increase the self-compassion level of nurses, who constitute the largest component of the health workforce.

Keywords: COVID-19, nurse, patience, self compassion.

Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin
Gıda Okuryazarlığı ve Akdeniz Diyeti Kalite İndeksine Uyum
Durumlarının Belirlenmesi

Yasemin Koçaslan¹, Ayşe Ünlü¹

¹Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Gaziantep.

Amaç: Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin gıda okuryazarlığı ve Akdeniz diyeti kalite indeksine uyum durumlarının ve gıda okuryazarlığı ile diyet kalitesi arasındaki ilişkinin belirlemek.

Yöntem: Araştırma, Aralık 2020- Mart 2021 tarihlerinde Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde aktif lisans öğrencisi olan %19.6'sı erkek (n:40) ve %80.4'ü kadın (n:164) olmak üzere 204 gönüllü birey arasında yapılmıştır. Bu çalışmada öğrenciler bölümlerine göre beslenme ve diyetetik, fizyoterapi ve rehabilitasyon ve hemşirelik olmak üzere 3 gruba ayrılmıştır. Anket formu ile öğrencilerin genel bilgileri, beslenme alışkanlıkları, besin tüketim sıklığı, beyana dayalı boy uzunluğu ve vücut ağırlığı belirlenmiştir. Gıda Okuryazarlığı Kısa Formu (SFLQ) ve Akdeniz diyet kalite indeksi (KIDMED) uygulanmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 21.0±2.0 yıldır. Öğrencilerin ortalama BKİ değerleri erkeklerde 23.2±3.1 kg/m², kadınlarda ise 21.6±2.9 kg/m² saptanmıştır. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (72.1) normal BKİ'ye (≥18.5-<24.9 kg/m²) sahiptir. Öğrencilerin KIDMED puan ortalaması 5.2±1.4'dir. Öğrencilerin %3.4'ü optimal diyet kalitesi ve %11.8'i düşük diyet kalitesine sahip iken %84.8'inin diyetine müdahale edilmelidir. 0-52 arasında puanlanan SFLQ ölçeğinden öğrencilerin ortalaması 35.7±6.4 puandır. Öğrencilerin %81.4'ü yüksek gıda okuryazarlığı ve %18.6'sı düşük gıda okuryazarlığı düzeyine sahiptir. Gıda okuryazarlığı ile diyet kalitesi arasında pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur (r=.184, p<0.01).

Sonuç: Bu çalışmanın bir sonucu olarak, öğrencilerin yüksek düzeyde gıda okuryazarlığı ve gıda okuryazarlığı statüsünün diyet kalitesini etkilediği tespit edilmiştir. Bu nedenle, politikalar geliştirilmeli ve gıda okuryazarlığı konusunda farkındalık yaratılmalıdır.

Anahtar kelimeler: Gıda okuryazarlığı, diyet kalitesi, gıda okuryazarlık ölçeği, beslenme okuryazarlığı.

Determination of Compliances Status of Hasan Kalyoncu University
Faculty of Health Sciences' Students' To Food Literacy and Mediterranean
Diet Quality Index

Purpose: Purpose: This study aims to determine the adaptation status of Hasan Kalyoncu University Faculty of Health Sciences to food literacy and Mediterranean diet quality index and to investigate the relationship between food literacy and diet quality.

Methods: December 2020 - March 2021, the research was conducted among 204 volunteer individuals 19.6% of whom were male (n:40) and 80.4% of whom were female (n:164) active undergraduate students at Hasan Kalyoncu University Faculty of Health Sciences. In this study, students were divided into 3 groups: nutrition and dietetics, physiotherapy and rehabilitation, and nursing according to their departments. The questionnaire form was used to determine the general information of the students, their eating habits, frequency of food consumption, height and body weight based on the students' statements. The Short Form of Food Literacy (SFLQ) and the Mediterranean diet quality index (KIDMED) were applied.

Results: The mean age of the students is 21.0±2.0 years. The mean BMI of the students was 23.2±3.1 kg/m² in men and 21.6±2.9 kg/m² in women. The majority of students (%72.1) have a normal BMI (≥18.5-<24.9 kg/m²). The mean KIDMED score of the students is 5.2±1.4. 3.4% of the students have optimal diet quality and 11.8% have low diet quality, while 84.8% of the students' diet should be interfered with. The mean of the students from the SFLQ scale, which is scored between 0-52, is 35.7±6.4 points. 81.4% of the students have a high level of food literacy and 18.6% have a low level of food literacy. A positive and statistically significant relationship was found between food literacy and diet quality (r= .184, p<0.01).

Conclusion: As a result of this study, students have been found to have high level of food literacy and food literacy status affecting the quality of diet. Therefore, policies should be developed and the awareness of food literacy should be created.

Keywords: Food literacy, diet quality, food literacy questionnaire, nutrition literacy.

